

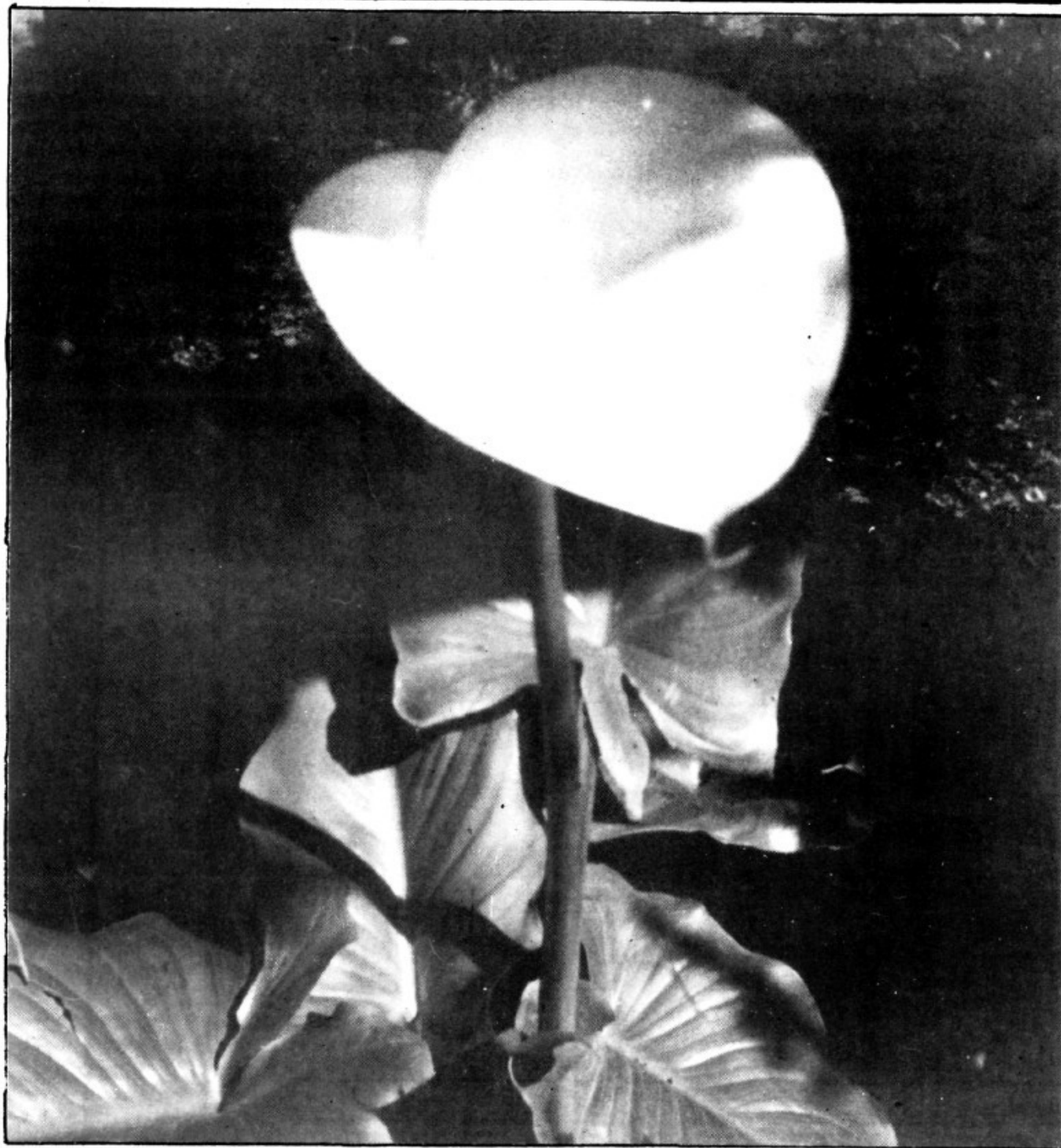

PRENSO
CORONA

Nº 178

ARIANY

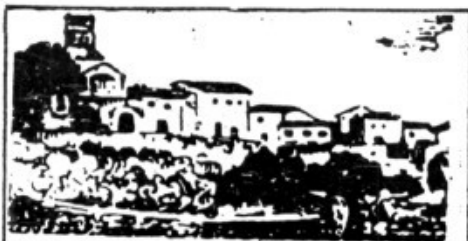
Març - Abril 1992.

PLUVIOMETRE

MARÇ	ABRIL
Dia 5 ... 2 l.	Dia 4 ... 4 l.
Dia 6 ... 3 l.	Dia 6 ... 15 l.
Dia 9 ... 15 l.	Dia 8 ... 6 l.
Dia 24 ... 6 l.	Dia 9 ... 24 l.
Dia 25 ... 5 l.	Dia 16 ... 7 l.
Dia 26 ... 4 l.	Dia 29 ... 2 l.
Dia 27 ... 8 l.	Total ... 58 l.
Dia 28 ... 12 l.	
Dia 30 ... 5 l.	
Total ... 60 l.	

Dades facilitades per els germans Maimó.

ARIANY

Revista Local Independent.

Plaça de sa Creu, 2

07529 Ariany

Telef.: 56 12 87

D.L.: IM 207-1971

Grup de redacció i muntatge

Gabriel Frontera Mestre

Jaume Taberner Ribot

Catalina Pont Julià

Joan Molines Julià

Tomeu Bauçà Frontera

Margalida Taberner Ribot

Non col·laborat a n'aquest número

Onofre Arborea

Francesc Vallcaneras

Escala d'adults

Escala d'Ariany

Llonç Julià Ribot

Conselleria de Cultura, Educació i Esports.

Serveis socials Mancomunitat

Gabinet de Terminologia

Joan Frontera

Joan Ferrer Ramis

Germanes Rubí (distribució)

Imprimeix

Apòstal y Civilizador

Petra

Nota: La revista no s'identifica amb els diferents escrits que en ella apareguin, aquests expressen únicament l'opinió dels seus autors.

* Dia 13 de març ens va deixar l'amo en Gabriel Maimó Canaves (Compte), tenia 81 anys, era viudo i va tenir 9 fills.

* Dia 8 d'abril ens va deixar l'amo en Joan Rigo Mestre (d'es Molí), tenia 61 anys, era casat i tenia dos fills.

* Dia 17 d'abril ens va deixar madò Antònia Darden Font (Ribes), tenia 87 anys i era fradina.

Descansin en pau.

* Dia 7 de març es varen casar en Toni Ribot Mestre, d'Ariany; amb na Maria Mestre Alzamora, també d'Ariany. Es varen casar a l'església parroquial d'Ariany. Enhorabona!

* Dia 29 de març varen fer les noces d'argent na Margalida Julià Martí i en Francesc Molines Mayol, la missa amb acció de gràcies va esser a Bonany. Enhorabona!

Subvenció

L'ajuntament per l'any 1992 ens ha concedit una subvenció de 20.000 ptes.

La subvenció per l'any 1991 va pujar a 100.000 ptes.

Cada número de Sa Fulleta que treim al carrer, ens costa unes 55.000 ptes.

Comparau les xifres i treis conclusions.

L'equip de redacció vol donar les gràcies a l'ajuntament i no vol fer cap altre comentari, sincerament creim que sobren es comentaris.

Els costums de Setmana Santa i Pasqua encara es conserven a Mallorca d'una forma molt viva. Tots hem vist les processons de caperutxes i les sumptuoses cases santes que es bastien a totes les esglésies encara han arribat als nostres dies. Devallaments i "encontrades" son comuns a molts pobles de l'Illa; i no en parlem de panades, robiols o crespells. Amb una paraula tot hom sap Pasqua quan s'acosta.

Però devora totes aquestes activitats religioses o familiars n'hi ha una ben perduda del tot, i això serà motiu perquè en parlem un poc avui.

¿De què anam? Idò dels "fassos". Els oficis religiosos del dimecres, dijous i divendres sants es veien generalment molt concorreguts, eren d'un ritual fastuós, llargs i solemnes i feien estrènyer el cor a tots els presents. Així i tot cridava l'atenció veure gran presència d'allots; tot era perquè esperaven el moment del "fas". Quan acabaven de cantar el salms apropiats per a la missa, i apagats ciris i candeles de l'altar venia el moment de la bulla.

A un moment determinat tothom començava a fer el màxim renou possible així com sabia i poria. En el cor pegaven damunt les cadires, els fidels feien cops als bancs amb les mans i els allots es desfeien en peces per tal de moure ben abastament les roncadores, maçoles i fins i tot fulles de donarda o de fasser (que d'aquí devia venir el nom popular de "fas") que duïen preparades ben aposta. N'hi havia que abans havien pelat les branques i pegaven a terra com si fos una maça.

Ja podeu imagina quina s'armava; era un autèntic escàndol. Just just durava un minut, però era el minut més esperat per l'allotea sempre nerviosa. Sense entrar en averiguacions folklòriques sobre el seu origen o significat la gent ho feia creguda de que amb allò "mataven jueus" o que mostraven la seva ràbia per la mort de Jesucrist.

Ja ho veis si eren bons de conformar. L'Església ho tolerava perquè era tanta l'afició als fassos que hauria estat mal de fer suprimir-los. Generalment es feia esperar els infants a fora del temple i s'els deixava entrar no més pel moment precís de fer el fas.

Avui sembla poc litúrgic tal fet, però podeu comptar en aquell temps si agradava ferm. Renou semblant a les roncadores dels nins, feien unes rodes o "matraques" que els escolanets feien sonar en sortir el capellà o en alçar Deu en lloc de les campanetes de missa, ja que des de el capvespre del dijous sant fins a Pasqua no es deixaven tocar campanes de cap casta ni grosses ni petites. També resultava força curiós sentir aquell "trac a trac" sord en comptes de les normals campanetes cridant a l'atenció i devoció.

Tot això agradava molt, hi havia poques distraccions i tot s'aprofitava per tenir un poc d'entreteniment.

Deia al començament que les usances de Setmana Santa i Pasqua encara estan en ús, però he volgut deixar constància concreta d'aquesta dels "fassos" que ben segur només és viva dins la memòria dels vell. Ja en tornarem contar més com aquesta.

Francesc Vallcaneras.

Nova junta de la

Prensa Forana

Dia 7 d'abril es varen celebrar eleccions per renovar la junta directiva de l'associació de la Prensa Forana, hi varen participar 32 revistes de les 48 associades, els resultats de les eleccions foren els següents:

- Maria Galmés, de la revista "Flor de Card": 31 vots.
- Onofre Arbona, de la revista "Bona Pau": 22 vots.
- Jaume Taberner, de la revista "Ariany": 22 vots.
- Miquel Adrover, de la revista "Ressò": 20 vots.
- Gabriel Gelabert, de la revista "Es Molí Nou": 20 vots
- Carles Costa, de la revista "Damunt, Damunt": 18 vots
- Miquel Company, de la revista "Mel i Sucre": 18 vots.

La junta directiva va quedar composta d'aquestes set persones, les quals varen elegir com a president a Carles Costa, repartint-se els altres càrrecs entre els altres.

Per aquestes retxes vos contaré, i quedarà memòria de com era sa festa de Pasco l'any mil nou-cents quaranta dos, ara fa cinquanta anys.

Començava sa festa de bon matí, mitja hora antes de sortir es sol, repicant ses campanes, amb més força i alegria que mai, anunciant la gran festa de sa Resurrecció del Bon Jesús, cantant a la seva manera el primer alleluia, que després sa repetia moltes vegades al cantar l'antifonia mariana "Regina Coeli Laetara" pròpia d'es temps pasqual, tant en es moment de "s'Encuentro" a sa plaça, com durant l'Ofici de l'església.

A s'hora de sortir es sol, ben puntual, sortia sa processó per es portal de ses dones, portal Major, amb sa Imatge del Bon Jesús ressucitat, baix tàlamo, cosa que avui està prhíbida, i quan sortia, al passar es portal de l'església, sa música, allà preparada, tocava una ben animada i alegre Marxa Real.

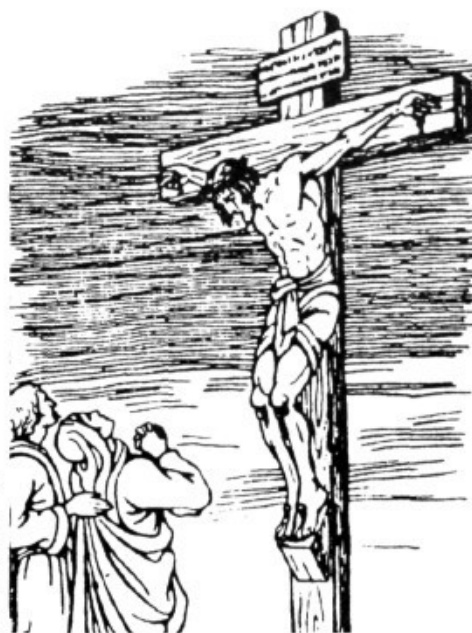
Es músics eren: mestre Pep (a) Xamena, es quatre germans, l'amo Antoni (a) Barxo, Joan (a) Pavana, Miquel (a) Pavaneta i Llorenç, l'amo en Jaume de sa Figuereta, l'amo Antoni (a) Llebre, l'amo en Biel (a) Compte, en Guiem (a) Groc, en Pedro (a) Xamena, en Pedro (a) Pollo, l'amo en Pep (a) Roig i l'amo en Pep (a) Cànaves; a lo millor n'hi havia qualcun altre més que m'ha passat per alt, era una música petita però ben avinguda i afinada.

Mestre Pep (a) Xamena, era un bon fuster i un bon músic, organista de tota sa vida de l'església, sempre ben puntual i voluntari; es germans músics, Antoni, Joan i Miquel (a) Pavaes, Antoni (a) Llebre i en Jaume de sa Figuereta eran cantadors, sempre disponibles, del cor; avui tot són morts en la terra però segurament viven en es Cel, i estic content d'haver tengut aquesta ocasió de deixar escrits els seus noms en aquesta revista.

Sa processó començava, presidida per es Sr. Rector, revestit amb camis i sa capa pluvial blanca més bona, seguit des representants de la Entitat Menor, que llavonces Ariany encara no era poble; atrevessant es sagrat sombrejat per es brancam de grossos pins, passava per es costat de S' Auberc, que a les hores estava bastant descuidat, no estava esfaltat, no hi havia morers, no hi havia padris, ni ses cases edificades

damunt es solar des corralet de l'amo en Miquel (a) Carter, debaixava per sa Placeta de sa Creu cap a n'es carrer Major, per davant ca Don Miquel Gual, i devant ca l'amo en Rafel (a) Collet agafava es carrer d'es Sol, i per darrera ses cases de Son Ciurana arribava a n'es Camí de Petra, a on voltava per es carrer de Sant Josep fins a sa Plaça, a n'es cantó de sa botiga de C'an Casulla, a n'aquesta processó només hi anaven homes,

més bé pocs que molts, per estuviar-se de pujar a l'església, tornar devallar, i altre vegada tornar a pujar.

A l'entretant sortia de l'església sa Imatge de sa Puríssima acompanyada de ses "Filles de sa Puríssima" i altres dones, i per es carrer Betlem sortia a n'es carrer Major, per es carreró de l'amo en Benet (a) Sabater, devallant fins a sa Plaça, i allà a n'es quatre cantons es feia "S'Encuentro" entre sa Imatge des Bon Jesús i sa de sa Puríssima, moment en que sa música tocava altre vegada sa Marxa Real, i en que després tothom cantava s'antífona mariana propi d'es temps de Pasco "Regina Coeli Laetare" amb sos repetits al·leluias, he dit tothom cantava perque eren ben moltes ses persones que la sabien i la cantaven; a sa Plaça s'hi arplegava tota sa gent d'es poble i de fora vila, quan s'havia desxondida per ser a temps a veure "S'Encuentro" i anar a l'Ofici.

Quan s'acabava de cantar d'aturats es "Regina Coeli Laetare" sa música ja no tocava més, perque músics, cantadors i cantadores començaven a cantar es "Tedeum ab to Pascual" fins a l'església i sa processó, amb ses imatges del Bon Jesús i la Puríssima, començava a pujar per es carrer Major cap a l'església, aquí sa gent començava a desbaratar-se un poc, no en desaire de sa processó, sino per

arribar prest a l'església i tenir lloc a on poder seure durant l'Ofici, perque mai cabien dins l'església i amb sos dos portals oberts sempre en quedaven defora.

Un d'es qui s'adelantaven a sa processó era mestre Pep, s'organista, qui tot depressa pujava a n'es Cor i a l'entrar sa processó amollava tota sa trompeteria de s'orgue, així com ell ho sabia fer, fins que s'havien posat ses Imatges d'es Bon Jesús i sa Puríssima en es seu lloc damunt l'altar Major, a on quedaven quaranta dies, fins a sa festa de l'Ascensió. En acabar l'orgue, el Rector beneïa es poble que assistia a l'Ofici mentres el cor cantava "Vidi Aquam" d'es temps Pasqual, i enseguida començava l'Ofici al "s'Introit", Kiries i Glòria, tot cantat amb el to de Pasco, arribant així a s'hora d'es sermó que tothom esperava amb sa seva

particular illusió i que va acabar cantant tots es "Regina Coeli". Es sermó va esser amb unes gloses, cosa que sempre agradava i s'estillava entre pagesos. Podria posar aquí tot es sermó, però per no allargar més, sortirà en es primer número que torni sortir sa Revista.

Aquí atur es carro i pos forqueta, ja basta per enguany, ara fins s'any que ve si som viu i Déu ho vol.

Així com m'ho ensenyaren de nin, a tots es -qui llegireu aquestes retxes, vos dic "que les tengueu molts d'anys santes i alegres, i vos deman perdó si vos he agraviat".

Antoni Rubí, Pvre.

Setmana blanca: memòries d'un

La setmana blanca va significar vacances per molta de gent, i concretament per a mi un viatge inoblidable. Després d'uns quants dies de recerca el destí previst pel viatge d'un grup d'amics, vàrem decidir anar a Turquia (Istanbul).

Per centrar-nos dins l'espai farem un poc de història. Turquia es divideix en la part europea i la part asiàtica. Dins la part europea hi trobam el casc antic i el casc modern. Istanbul és la ciutat més gran, important i populosa de Turquia; té moltíssims d'habitants. El principal port del país també és a Istanbul; s'aixeca damunt les aigües del "Bósforo". Es distingeix per les cúpules i minarets de les seves mesquites. Per la seva situació serveix d'unió entre els continents europeu i asiàtic i del Mar "Mármara" amb el Mar Negre.

Istanbul és una ciutat de contrastos: desde la brillantor bizantina fins l'opulència otomana. Desde els grans creuers de luxe a les petites barques de pesca, desde les sirenes dels vaixells a l'etern sò musulmà cridant als feels a la oració.

Els més bells monuments es localitzen a l'extrem del "Corn d'Or", el Mar Mármara i les compactes muralles bizantines. Aquí l'emperador Justinià va manar edificar la major església de la cristiandad, Sta. Sofia.

El casc antic està dominat pel misteriós i laberíntic Palau Topkapi, és un dels museus més rics del món. Es impossible citar tots els magnífics monuments i mesquites d'Istanbul, el més conegut és lo fins ara dit. També la mesquita Cel, Torre Gàlata, Palau Dolmabahce, etc.

Del silenci dels monuments se passa al bullici del "Bazar", és un vertader laberint de tendes, on contrasten la brillantor de les joies amb el reflexe del coure i les catifes multicolors. Té 18 portes, 66 celles, més de 4000 tendes, 21 galeries comercials, 5 mesquites, 1 escola

i 6 fonts.

Després d'aquesta introducció a l'espai farem l'itinerari. Abans de començar cal dir que l'acció es centra en el casc antic d'Istanbul. Es un món totalment diferent, totes les costums i la gent són completament diferents, per contar la sensació que produeix estar dins aquell món oriental no hi ha les suficients paraules, això són coses que s'han de veure, però faré el possible per poder expressar-lo.

* Sortida de Ciutat cap a Barcelona.

* Sortida Barcelona - Istanbul, quan sobrevolàvem Iugoslàvia va començar a nevar i de cada vegada més fort. Quan vàrem arribar a l'aeroport d'Istanbul ja duiem quasi 4 hores de vol i a pesar de la neu que hi havia vàrem aterrar, encara que l'aeroport estava tancat. Tot just arribar vàrem quedar impresionats per la misèria que hi havia; encara que amb la neu pareixia molt més.

* El dia següent seguia nevant, tot allò pareixia una postal de Nadal. Vàrem anar a Asia creuant el "Bósforo", Asia si què és

sorprenent!, allà s'hi pot comprar molta de pell i molt barato. L'horabaixa vàrem regressar a Europa i vàrem començar les compres al "Bazar", gent per tot, brillantor i catifes per tot arreu.

* L'altre dia vàrem seguir les compres.

* El dia següent va esser la visita històrica, palaus, museus, mesquites, etc. Ens vàrem cansar de llevar-mos i posar-mos les sabates i també de tapar-mos el cap amb mocadors (només les dones), perquè això és sagrat a l'hora d'entrar a les mesquites; és una falta molt greu si no es fa. Dins les mesquites és un gust veure com aquella gent és tan feel a la seva religió i a Alà; n'hi ha que llegeixen el "Corán", fins i tot n'hi ha alguns que el saben de memòria.

Els palaus i els museus són infinitament rics, hi ha moltes antiquesats i tot és monumental.

L'horabaixa el vàrem passar al "Bazar".

* El següent dia va esser molt complet, vam anar a Bursa (Asia), allà és la cuna de la seda natural i l'or és de molt bona

Aquest és el Palau de Topkapi que està a Istanbul, com anècdota cal dir que aquí s'hi va filmar la pel·lícula que duu el mateix nom "Topkapi".

qualitat; després de recórrer els infinits carrers asiàtics vàrem anar al mercat de la seda.

* El darrer dia visitàrem el casc modern, que es sembla un poquet més aquí.

Tots aquests dies vàrem fer una infinitat de coses més, però és impossible contar-ho tot. Abans d'anar a Turquia cal tenir present unes quantes coses: és un món totalment diferent, és sorprenent, anar en taxi o amb autobús és impresionant, pareix que estàs dins una pel·lícula d'acció, és tot una aventura (passar els semàfors en vermell, girar quan volen, cap allà on volen i a molta de velocitat, creuar bruscament, pegar uns bots de por...), tot això és molt divertit però és sorprenent que encara ho puguem contar.

A l'hora de comprar al "Bazar" és imprescindible regatetjar, i si es pot arribar a la meitat de lo demanat millor.

Pels carrers també és una aventura, no pots donar ni una passa sense que no vengui algun venedor, algun sabater, algú mendigant... i els cotxes no miren si passa algú o no, ells van a lo seu, fins i tot pugen per damunt ses aceres com si res.

La gastronomia és molt diferent a la nostra, allà tot ho fan molt carregat i molt fort, però això va a gust personal.

S'hi ha d'anar amb la butxaca plena, encara que tot sigui molt barat, perquè com més es compra més ganes de comprar hi ha.

Bé, podria seguir contant coses d'aquest viatge i no me cansaria mai, però m'he d'aturar perquè això seria infinit.

Esper que vos hagi agradat molt a tots, i que no hagi estat cansat, però insistesc que per veure i creure tot el que passa a Turquia s'hi ha d'anar. Per a mí aquest viatge és inoblidable, hi tornaria ara mateix, de fet, si tenc l'oportunitat crec que hi tornaré.

Margalida Taberner Ribot.

Per fer un poc de crònica de sa Setmana Santa quasi bé podríem dir lo de cada any, ja que la cosa no varia gaire, però lo que és veu ben clar de cada any és que la cosa va per avall, falta molta d'animació per tornar aixecar la cosa així com ha estat fa uns quants d'anys.

Hi ha una gran falta d'interés en fer coses, pareix que tothom va a complir un mínim i llavonces ens rentam ses mans, començant per és de d'alt i acabant per cada arianyer, és una llàstima però és la veritat i si no hi posam remei prest el malalt ja serà mort i mal de fer ressucitar.

No importa analitzar funció per funció, perquè sempre és lo mateix i qui més qui manco ho haurà vist com ha anat la cosa.

Les fotografies són de la processó de l'Encontrada (que no pareixia d'un dia de festa), i l'altre és dels quintos d'enguany que tornaren cantar panades.

Fotografies: Joan Ferrer Ramis.

Fer normals les normes

Hem rebut darrerament, una sèrie de crítiques, totes elles ben intencionades, respecte al llenguatge emprat a la Fulleta. Per alguns érem massa catalanistes i la gent no acabava d'entendre el que volíem espresar, i per altra part, també hi havia qui trobava que hi havia massa castellanismes i que una publicació havia de sortir en català autèntic. Com que creim que tothom té raó i ningú en té, el grup de redacció hem pres una determinació que expressam a continuació:

El que pretenem els que dia a dia feim aquesta fulleta és FER NORMALS LES NORMES. Normalitzar el fet de que un poble com Ariany disposi d'un mitjà d'expressió propi. Normalitzar el fet de que les coses del nostre poble es puguin parlar i discutir. Normalitzar la comunicació entre tots els arianyers, i, ¿per qué no? fer normal el que la gent llesqui cada vegada més.

Ara bé, a tots els que ens dedicam a això sens ha plantejat alguna vegada una qüestió molt important: ¿com fer-ho per fer-ho bé?

Som conscients, i defensors, de la unitat de la nostra llengua. El mestratge fruitós de Mn. Antoni M. Alcover ens va ensenyar que llengua catalana

només n'hi ha una; i que és tan rica i variada que, a més, li podem dir valenciana, mallorquina, eivissenca, etc. és igual, tots ens entenem i formam una sola comunitat lingüística. Ben clar ho podem tenir els mallorquins quan a l'article 3 del nostre Estatut d'Autonomia, que entre tots aprovarem, consta que la llengua catalana és la pròpia de les nostres Illes. Pensau per un moment que seria si els diaris andalussos sortissen escrits tal i com xerra la gent d'aquella terra. No pot esser, hi ha d'haver una normativa; qui pretén negar això acaba negant que el sol surt cada dia.

¿Que vol dir això? Idò vol dir que respectant al màxim el sentit unitari de la llengua catalana, que no discutirem, no volem renunciar tampoc a reflectir aquelles formes d'expressió que més habitualment usam a Mallorca, i fins i tot a Ariany; perquè sempre hem de tenir en compte a qui va dirigida la nostra Fulleta, el contingut d'ella mateixa i el per qué la feim. Volem que la nostra publicació sia fonamentalment comunicació, i comunicació entre arianyers i no arianyers.

Per tant consideram necessari que facem constar una sèrie de principis en els quals basam la nostra actuació.

1.- La fulleta d'Ariany pel que fa al català respectarà les normes acadèmiques habitualment utilitzades als mitjans de comunicació.

2.- Els editors de la Fulleta som conscients que és convenient usar expressions i modismes pròpies de Mallorca, això és perfectament lògic i natural si miram el nostre àmbit de difusió. Així es farà sense caure en errors gramaticals ni fer concessions a barbarismes evidents.

3.- Els escrits personals, gloses, cançons, etc. de marcat caire local o familiar, així com

a vegades les entrevistes seran transcrits segons la forma col·loquial del nostre idioma; fer el contrari seria un cultisme embafador i un disvirtuament total d'allò que volem dir o manifestar.

4.- La redacció respectarà el desig dels col·laboradors sobre la forma en que volen veure reflectits els seus escrits; això és norma de cortesia usual a totes les pulicacions. Malgrat això en casos evidents de barbaritats ortogràfiques és just que la redacció informi de tal càs al col·laborador o remetent.

Amb una paraula, el nostre desig és fer una fulleta pròpia del nostre temps, moderna, àgil i culta i a la mateixa vegada familiar i comunicativa. Una fulleta que no sia mala de llegir, lluny de fòbies i "filies" ni tampoc refugi de gonellismes i dois escrits.

Una fulleta que també es pugui projectar a altres àmbits, i que passegi per tot arreu el nom d'Ariany amb la cara ben alta.

Això sols ho aconseguirem de dues formes: la nostra feina i la vostra comprensió.

Ja donam per fet que Ariany pot comptar amb les dues coses.

El grup de redacció.

Enguany per tercer any consecutiu es duu a terme el curs de cuina, aquest curs està enmarcat dins l'escola d'adults de la Mancomunitat Pla de Mallorca.

Aquest any hi ha una trentena de dones que cada divendres es reuneixen de les 8 a les 10 del vespre per passar una estona entretenguda i si més no per aprendre a fer uns plats que per ventura si no fos per aquest curs no les sabrien fer.

El cuiner que les ensenya és en Jaume Dam, excellent cuiner i també excellent professor de cuina, que entre broma i broma les va explicant el procés d'elaboració dels diferents plats.

El mètode d'ensenyament és molt zencill, es comença amb l'exposició i preparació dels ingredients que es necessiten per elaborar el menjar, a mesura que es van preparant les coses ja es posen al foc, després d'una detallada informació de com s'ha de realitzar i preparar cada cosa es va elaborant el plat, normalment es fan dos plats a cada classe, enguany la novetat són els plats dolços que també s'ensenyen.

Quan els diferents plats ja estan cuits és l'hora de tastar-los per veure si han sortit bé, d'aquesta manera cada classe acaba amb el sopar de lo que s'ha realitzat durant les dues hores.

A cada una de les assistents se l'hi fa entrega de la fotocòpia de la recepte dels plats que s'han fet, després ja a nivell particular cada una segurament ho realitza a casa seva, convertint la tasca de la cuina en un art.

S'ens dubte aquests cursos que s'imparteixen són d'una gran importància i és una llàstima que no tinguin una acceptació més bona de la que tenen.

Jaume Taberner.

En Jaume Dam durant una classe.

Escola balear d'atletisme

Aquesta fotografia és de la Consellera Maria Antònia Munar, el director General d'esports Ramon Servalls, el matrimoni Ion i Maricica Puica, directors de l'Escola Balear d'atletisme i les nenes de l'equip escolar d'atletisme que es van classificar en IV lloc al Campionat d'Espanya de cross celebrat el 14 de març a l'Albericia (Santander).

Ion i Maricica Puica revolucionen el sistema d'entrenament balear introduint noves tècniques internacionals.

Per primera vegada i gràcies a l'entrenament el matrimoni rumà un equip balear escolar s'ha classificat en IV lloc en un campionat d'Espanya.

El matrimoni Puica ha aconseguit excellents resultats en l'evolució de l'atletisme femení. Figures com Leticia Ferrà, Marta Riutort o Ivonne Susilla avalen la seva tasca al front de l'Escola Balear d'Atletisme.

La revista ARIANY les vol trasmetre l'enhorabona per els resultats.

Els alumnes de català d'Aniary, de l'escola d'Adults de la Mancomunitat del Pla, ens han fet arribar aquests treballs, hem de dir que havien d'haver sortit publicats al passat número, però com que quan varen arribar la revista ja estava montada, no va ser possible de cap manera.

Hem de remarcar que la feina que fa aquesta escola és de gran importància per difondre la nostra cultura, encara que la gent d'Aniary no apreciï aquesta tasca.

A tots els que hi van i als educadors les volem donar l'enhorabona i esperem que a cada número de la revista hi col·laborin, gràcies i endavant!

LA MOIXA DE CIUTAT

Es curiós el cas de la moixa, grisa. Era molt estimada i acariciada per en Juli, el seu amo. No és per a menys degut al ximpla que és la moixa.

No la podia tenir i la feren arribar a ca nostra amb la confiança que trobaria bona acollida: menjar i afecte. Però ho passà malament les primeres setmanes ja que els moixos de la casa no l'acceptaren i hagué de fer-se enfora. Ja la teníem per morta com hi tenien a n'Isabel ... d'en Fernando Salinas, i la nostra sorpresa va ser gran quan un dia va comparèixer al pati de l'escola, mig morta de fam i amb por de ser maltractada. Però no fou així perquè als nins els va caure bé i a més de fer-li monades li donaren menjar. Ben prest els altres moixos l'engegaren i la pobra moixa ho passava de metre. Poc a poc es va anar acostant perquè trobava l'efecte dels nins i part del seu berenar. Ara és la jugueta per a tots, ja es sent de casa i és amiga de tota la seva família.

ENYORANT LA PAGESIA

Ja no tenim la mula,
que amb la mà li dava
herba a la boca.
Estirava el coll
de pèl suau
quan l'acabava.
El cap li tocava,
tranquilla, no es feia enrera.
Amb el bram cridava,
l'aigua de cada dia.
Botejava, si feia uns dies
que no anava a la pastura.
Dolça recordança,
d'aquells dies d'estiu
que pel camp anàvem
dins la carreta.
Tota una tarda tranquil·la.

CARNESTOLTES

El carnestoltes ja ha arribat
i com cada any ens hem desfressat
Careta ens solem posar
perquè no ens puguin conèixer
i menys si volem dir o fer
entendre coses que puguin a
segons qui molestar.

Altra gent hi ha que per carnestoltes,
només volen, els seus problemes oblidar;
i per disfrutar, en comparsa solen anar,
amb vestits ben rumbosos,
pels carrers del poble a passejar.

Per això, per aquestes dades,
de qualsevol cosa et pots desfressar
que tothom ho entendrà
i condescendent serà
en aquesta festa bullanguera
que cada any per aquests dies
es sol celebrar.

I ja hem complert l'expedient
malgrat no sigui molt brillant
perquè tot "lo" contat és perquè a s'escola d'Adults,
ens han demanat que damunt Carnestoltes féssim
i aquí teniu "lo" presentat.

Hem acabat un any més les activitats d'educació d'adults de la Mancomunitat, si bé continuam encara preparant les proves lliures del FPI així com el curs de cuina.

Enguany, malgrat no poguem parlar de nombrosa assistència a les classes d'ensenyances reglades, si que hem notat una major sensibilització cap als nostres cursos, sobretot, a la Formació Professional. Ens anam adonant de la necessitat d'una qualificació per obtenir un treball mínimament considerat, i això és bo.

Quant el curs de català, pensam que ha estat molt ben acollit per part dels alumnes, els quals han demostrat un enorme interès i tots ells ho han refectit desenvolupant la imaginació en treballs i composicions com les que vos presentam seguidament:

PARATGE I PENSAMENT

Com arreu de l'illa, desde el mirador dels morers, veim la varietat del paisatge, al pla els camps sembrats, que amb l'onatge sembla una verda mar, i als turons amb garriga o pinar d'un verd foscós. Oh! dolç mirar.

La boira entela, però podem veure els tres putxos que més prop hi ha: Bonany, Sant Salvador i Randa i la Serra d'Artà.

Comença la primavera, contemplar una estona la ruralia, és endinsar-se dins un àmbit de pau i harmonia. La visió serena del nostre paisatge, el converteix en la pintura de la llum i el color. Malgrat tinguem lluny la nostra mar aquesta mirada ens pot alegrar.

Verd d'esperança i llum d'alegria és un regal de cada dia.

Miquel Ribot -Escola d'adults-

REFLEXIONS DEL VIATGER

Avui molts d'arianyers estan de passeig i festa ben merescut ho tenim perquè molta feina hem feta.

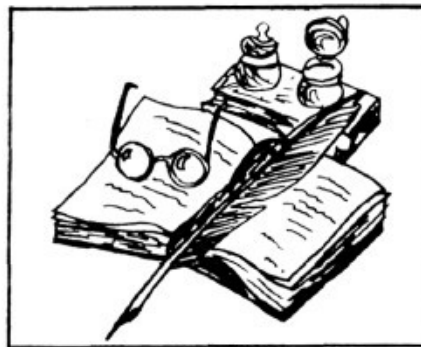
De Pollensa cap a Lluch hem observat la natura obra del Déu Creador fet per l'home sens mesura.

Per Pollensa, Lluch i Sóller el camí és meravellós hem contemplat amb gaubança un regal del Totpoderós.

Hem tingut bona diada ni fred, ni calor hem passat, hem vist tantes granses que el nostre cor s'ha eixamplat.

Aquest viatge m'ha dat ganes de tornar-hi perquè és un goig compartir el pa i l'amistat.

Bàrbara Genovart
-Escola d'adults-

FORANIES D'ARIANY

Ariany, poble petit de la ruralia, talaia, on els ulls, quan allarguen la vista, el paisatge que se domina és del més variat, ja que, malgrat sigui petit, no per això és mancat de la seva natural hermosura.

Al principi de l'hivern l'ametllerar florit, sembla un jardí de colors molt variats. Al començament de la primavera, les blateres amb el seu onatge, semblen una mar verdosa i, quan ja comença l'estiu, es tornen daurades. La gran esplanada del camp, pareix d'or del més refinat.

Les petites garrigues, i els pocs pinars contrasten quan arriba la tardor i els altres arbres queden despullats del seu verdós fullatge.

Antònia Mestre -Escola d'adults-

I, no hi ha res millor que un bon acabar, el dijous, dia 30 d'abril ens reunirem tots els alumnes i professors juntament amb les autoritats i representants del programa del MEC en el restaurant "Binicomprat" on, devers les 9'30 del vespre posarem peu davall taula i gaudirem d'un esplèndid sopar d'acomiadament.

Gràcies a la Redacció de la Revista per publicar aquestes retxes i així donar a conèixer el que feim a l'escola d'adults.

Esperam que vos animeu per l'any que ve.

Escola

Els alumnes de pàrvuls de l'escola d'Ariany fan crespells.
Molts d'anys!

Recepta de crespells

- 1 Kilo de farina
- 200 gr de sucre
- 1 taronja
- 4 ous
- 300 gr de salmó
- un poc d'oli
- llimona

Juana.

miquel

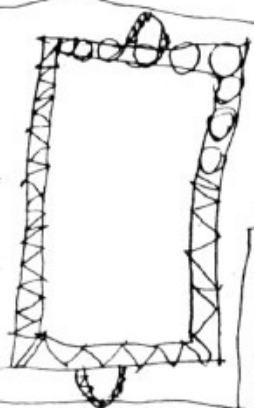
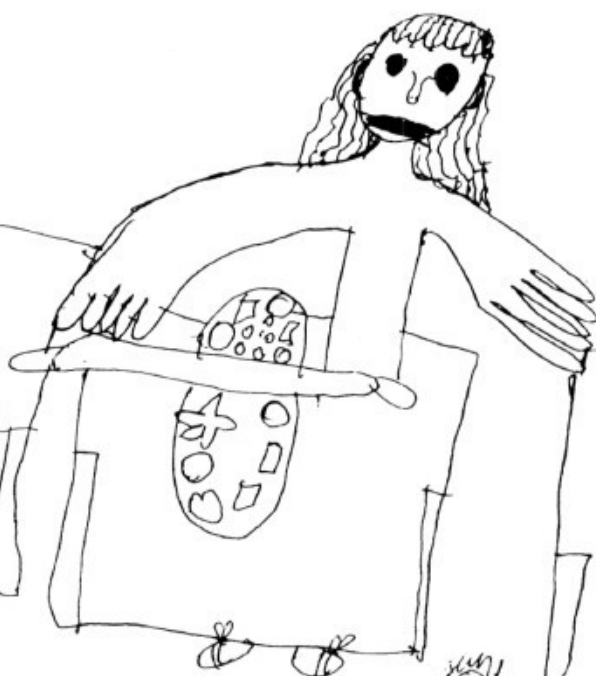
TONI

Julia

Francisca News

Llegenda xinesa sobre el cel i l'infern

-13-

Conta una llegenda xinesa que un home savi i virtuós li fou concedit de visitar l'infern. Estant allí veié un gran nombre de persones davant per davant de grans taules allargades i servides refinadament, estibades de menges molt suculentas.

Estaven preparades per a ser menjades. Tot i això l'escena feia contrast amb els convidats que tenien ulls sortits, braços, cosos i cames primes, cares engoixades; tots feien cara de desnutrits i famolencs.

El seu càstig, el seu infern, consistia en que només podien menjar d'aquells aliments si empraven uns bastonets molt llargs, d'una llargària semblant als remes d'una barca per a navegar.

D'aquesta manera, encara que els convidats allargassin o doblegassin els braços, coll, cos, i cames no aconseguien menjar.

Molt commogut l'home savi i virtuós va demanar

llavors per poder visitar el cel. Havent-hi arribat, va romandre astorat, i alhora indecís, veient que en el cel hi havia unes taules semblants i amb els mateixos menjars, i també calia emprar els mateixos bastonets. Però els convidats feien una altra cara; estaven ben grassos, i amb bona salut. Allí regnaven la pau, l'alegria, la felicitat.

El secret? Molt senzill. A l'infern cadascun malavetjava per menjar només ell tot sol i ningú menjava. En el cel tots s'afanyaven per donar menjar als qui tenien davant per davant amb els bastonets llargs com a remes. Així tots menjaven i vivien en benaurada germanor.

Conclusió: la fam i els inferns de la terra desapareixerien si l'amor i la solidaritat fossin ben presents en el nostre món; convertirien les persones, llocs i coses, a on ara només existeixen inferns en vertaders cels.

Llorenç Julià Ribot, Monjo de Montserrat.

MOSTRA "MANS DE DONES"

Del passat 8 al 10 de març va tenir lloc al Centre Cultural s'Escorxador de Palma la primera mostra "Mans de Dones".

Amb la primera fira Balear "Mans de Dones" la Comissió Interdepartamental de la Dona del Govern Balear es proposa donar a

conèixer la feina que, dia a dia, duen a terme les dones de la nostra terra des del món de l'associacionisme, de l'empresa, dels col·lectius de caire professional a la feina individual de moltes dones.

Aquesta mostra vol esser un

marc d'expressió de les activitats relacionades amb la dona i abastar tots els camps de la nostra societat, des de la cultura fins al món laboral. També pretén esser un punt de reunió entre associacions, empreses i entitats que podran intercanviar, experiències i demostrar-nos que la dona de les illes té una capacitat emprenedora com per destacar a qualsevol activitat. En relació amb aquesta capacitat es vol posar de manifest la presència cada vegada més gran de la dona a l'esfera pública.

Per damunt d'ideologies i discrepàncies, totes les dones i els homes que a les Illes Balears lluiten perquè la societat deixi d'esser discriminatòria tenen un lloc en aquesta mostra.

No es tracta només de gent relacionada directament amb la recerca de la igualtat sinó també d'aquelles persones que, des d'una actitud igualtatària o des d'una educació als seus fills basada en que ningú no té menys drets, contribueixen al projecte igualitari de futur.

La Consellera Maria Antònia Murar mirant la mostra.

Enguany ha fet 50 anys que D. Toni Rubí va venir a Ariany per fer-se càrrec de la parròquia, per tal cosa ens vàrem dirigir a ell per fer-li una entrevista, només entrar a ca seva ja vàrem esser molt ben acollits per ell i per la seva germana Magdalena.

*** Quan va venir a Ariany?**

Dia 2 de febrer, dia de la Mare de Déu Candelera va fer 50 anys que vaig venir.

*** Quants d'anys hi va estar a Ariany?**

24 només, 24 anys només.

*** Antes de venir a Ariany, a on havia estat?**

Primer a Lloret i després a Petra.

*** Quants d'anys té?**

En tenc 86 i mig, ja no queda molt de temps, sa candela s'acaba.

*** Encara diu missa?**

Sí, cada dia.

*** Vostè no va néixer a Ariany?**

No, jo vaig néixer a Santa Margalida, sa meva mare era d'Ariany.

*** Quan va arribar a Ariany, com esteia es poble?**

Hi havia molta de misèria, era l'any 42 i havia acabat llavonces lo que deien es Moviment, hi

havia molta de misèria; no hi havia persianes com hi ha ara, a moltes de cases a n'es segon aigovés hi tenien sa païssa i ses bísties estaven dins sa casa a s'aigovés de darrera. També hi havia molta de fam perque no hi havia per menjar.

*** S'església com esteia?**

S'església esteia com està ara, no vàrem fer grans canvis, ja hi havia feina de conservar-la sobretot ses teulades, a ses de sa rectoria les vàrem fer dues vegades.

*** I es bancs que no les va posar vostè?**

Bé, es bancs sí i perventura qualche cosa mes d'aquestes petites, estovaies, canelobres, la mare de Déu que treuen per s'encuentro,...

A n'es bancs les varen fer en Miquel Caldentey i el seu germà Toni, jo no havia dit res a ningú i un diumenge quan vengueren a missa se varen trobar en sos bancs, ses dones venien quasi totes en sa cadira aplegadissa i llavonces no sabien allà on l'havien de posar.

*** I aquells ventanals?**

Aquests ventanals les varen posar en temps meu però són

pagats de D. Martí, ell les va deixar pagats i com que les varen fer a Barcelona ell ja no les va poder veure, varen arribar quan nosaltres esteiem a Ariany.

*** Hi havia molta de gent a Ariany en aquell temps?**

N'hi havia més que ara, llavonces érem un milenar de persones.

*** Qui era es batle quan vostè va venir?**

Es batle era son pare d'en Toni batle (Antoni Pascual), llavonces també ho va esser l'amo en Miquel Rigo, en Pedro Xamena me pareix que ho va esser una temporada.

*** Hi havia escola quan va venir?**

Sí, ja hi havia escola, el mestre era Don Fernando Fluxà i s'escola era veinat de Ca'n Digon, a damunt a n'es pis; a baix hi vivien sa família d'es mestre.

*** A sa rectoria no n'hi varen fer una d'escola?**

Bé, això va esser que jo vaig fer escola una temporada però no era res oficial, hi va haver una escola que ja la tenia D. Martí i la feiem dins lo que deien es Sindicat. Això d'es Sindicat era un magatzem i no se per què ni per què no això va desaparèixer i varen posar en D. Martí aquesta escola.

Jo hi feia escola per compromís i cobrava un poc, però en aquell temps un poc era molt, llavonces ho va agafar l'amo en Bernat Sandic fins que se va morir.

*** Aquest home que era mestre?**

No, però havia estat embarcat per s'Argentina i allà va aprendre ses seves coses que era més que no sabien per Ariany.

*** Només hi venien allots?**

Sí.

*** En venien molts?**

Sí, si mateix eren una vintena.

*** Això què era es vespres?**

No, era en de dia, com que eren allots petits.

*** Ses festes com eren en aquell temps?**

Eren un poc diferents d'ara, però a n'es fondo eren parecudes.

*** Devieu fer un ofici ben solemne?**

Sí, sempre vaig procurar, i ho vaig aconseguir que s'església anàs florida, sempre venia un predicador, per cada festa venia un predicador.

*** I coro n'hi havia?**

Sí, hi havia l'amo en Miquel Pavaneta, l'amo Antoni Barxo, es seu germà Joan, l'amo en Guillem Roquet, l'amo Antoni Llebre i altres, llavoncs hi havia es joves, hi havia un bon coro però només eren homes, tots havien estudiat música, ho feien molt bé, mestre Pep Xamena era una espaseta i era s'organista, sabia molta de música i tenia un sentit extraordinari.

A vegades pujava escapat perque no arribava bé d'hora per sa funció i sa posava tot d'una a tocar, no perdía cap punt mai, ho feia molt bé.

*** En aquest temps es Marquesos varen venir cap vegada?**

Sí, vengueren, ara no m'en record quin any era.

*** Per quin motiu varen venir?**

Era per sa qüestió, que llavoncs anaven tan calents, de s'Independència d'Ariany, varen venir convidats per en Guillem Roquet, varen estar un dia per Ariany, vàrem fer un bon dinar dins una escola de ca ses monges.

Hi havia l'amo en Pep Pollo

que havia estat es majoral, s'home de confiança d'es Marquesos i quan tenien s'Auberg que era allà on es pagaven ses rendes i es blat que feien per es Marquesos ho duien allà.

Es Marquès va estar molt content de conèixer a l'amo en Pep Pollo i a tots ets altres, amb una paraula l'hi vàrem fer molt de cas.

*** Es temps que vostè va estar a Ariany, hi havia trui daunt es tema de s'Independència?**

N'hi havia un poc, hi havia dos partits, uns que la volien i uns altres que no, sa qüestió no era que la volguessin o no, uns deien que sí però ets altres perque no volien bé a n'els que deien que sí ells deien que no, i no s'entenien.

*** I amb sos petrers, com anava sa cosa?**

En sos petrers anava malament, vàrem anar malament molt de temps, D. Martí Truyols, al Cel sia, ni per anar a Ciutat passava per dins Petra.

*** I per ses festes es petrers vos devien donar doblers per fer-les?**

Es petrers! pots pensar si

A n'aquesta podem veure l'aspecte que presentava la Placeta de l'Església, tota repleta de gent, el dia que va venir el Marquès, els cinc homes que estan a primera fila, d'esquerra a dreta, són en Josep Mestre (Pollo), Joan Tugones (Roig), es Marquès, D. Toni i en Guillem Frontera (Roquet).

Entrevista a ... Don Toni Rubí

pagaven cap festa, a mi no m'en varen donar cap mai.

Quan jo estava a Petra vaig venir a fer es sermó de Sant Josep i me va cridar molt s'atenció que D. Martí me va dir que no hi adreçava per Petra, no en volia veure cap de petrer, no D. Martí era d'ets oros!, D. Martí era d'es que volien s'independència.

*** Quan l'amo en Miquel de Son Nivorra era es batle, què ja no hi va haver intents per fer Ariany independent?**

Sí, això va durar molts d'anys, ho provaven però a Petra les tiraven es papers davall sa taula, no les escoltaven per res, no i D. Martí estava molt enfadat d'es petrers.

*** Es temps què vostè esteia a Ariany, què no hi havia D. Miquel Gual?**

Sí, i era molt bona persona, vivia a ca seva amb una criada de Maria i sa possessió de Son Bax era seva, es capvespres solia anar a passejar fins a Son Bax.

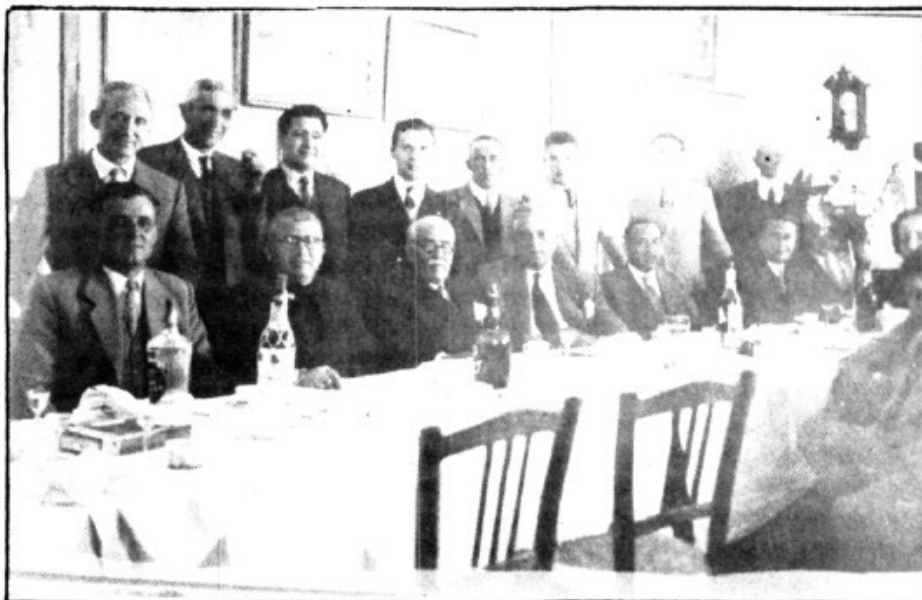
Era un home que no tenia ningú agraviat, a jo m'ajudava molt, no se posava mai en res ni va donar cap disgust a ningú.

Es temps que feien es campanar D. Miquel era jove encara i s'encuidava d'arreglar es donatius per fer es campanar, ell va col·laborar molt en fer-lo i per això a sa paret d'es campanar, a sa part de sa Figuereta, hi ha una petita làpida que jo la vaig fer i la va pagar es seu nebot l'amo en Joan Cotó de Maria.

*** Quan va venir a Ariany, segurament vos varen fer una festa?**

Sí, varen fer gros, va venir sa música a esperar-me, un poc més avall que es transformador, per devers aquella cova que hi ha a Son Ciurana, també va venir tot s'ajuntament i tot es poble, llavonces varem fer un bon refresc, galletes, rubiolets, amargos, polvorons...

*** I de Petra, que vareu venir a peu?**

Aquesta fotografia és de quan el Marquès d'Ariany va venir a Ariany, això era dia 30 de març de 1952, la fotografia és del dinar que varen fer a Ca Ses Monges, començant per la fila dels qui estan drets i d'esquerra a dreta són: Guillem Frontera (Roquet), Josep Mestre (Pollo), Jaume Tugores (Roig), a l'altre no el coneixem, i Bernat Ribot (Vigili), d'aquesta fila ja no hem coneixem més.

De la fila que estan asseguts només coneixem els tres primers que són en Joan Tugores (Roig), D. Toni Rubí i es Marquès.

No, me varen acompanyar en cotxe, llavonces només n'hi havia quatre o cinc, no era com ara.

*** Quan s'en va anar d'Ariany?**

Era l'any 66, es dia de la Mare de Déu Candelera, es mateix dia que vaig venir també m'en vaig anar.

Estic ben content d'Ariany, també de Lloret i de Petra, a qualsevol poble d'aquests hi tornaria.

I això ha estat tot, en podríem xerrar hores i hores d'Ariany, tant amb ell com amb la seva germana, es veu que Ariany representa molt per ells i ho fan amb molt de gust. La xerrada va acabar amb un cafè i unes galletes que na Magdalena ens va oferir i nosaltres molt gustosament varem acceptar, per la bona acollida que ens féu i de lo molt que ens varem contar, moltes de gràcies i que Déu vos conservi per molt d'anys a tots dos.

Catalina Pont,
Jaume Taberner.

Aquí podem veure es Marquès davant s'arc de s'Auberg, els que l'acompanyen són Antoni Mestre (Barxo), es Marquès, D. Toni Rubí, Joan Tugores (Roig), i Guillem Frontera (Roquet).

Dia vint-i-nou de febrer
férem un gran carnaval
en dia molt ideal
a n'es poble arianyer.

Moltes fresses hi havia
i cap n'hi havia de igual
un dia poc hivernal
i ballant es fred aviat fugia.

Quan a n'es local vàrem arribar
amb desfressos en general
a tots mos tractaren igual
i un bitllet de rifa mos varen
donar.

Molts d'objectes varen rifar
i n'hi havia de categoria
tothom molt d'esment tenia
a n'es número que li varen dar.

Sa Caixa de Pensions
també mos va obsequiar
i també allà se va rifar
en ses mateixes condicions.

Un personatge va venir
també a n'aquest carnaval
amb ses mans duia un punyal
i a noltros se va afegir
ningú res li volia dir
perquè era com un general
amb un caràcter no gens normal
i ningú el va distingir.

A Ca Ses Monges férem sa festa
que és un local molt adequat
i tot es qui anava desfressat
va demostrar si era destra.

Mos posàrem a ballar
pasdobles, jotes i mateixes
i això són festes ben fetes
que són dignes d'admirar.

Tot ho era gent major
però elles pareixien bergantelles
perquè aquestes famelles velles
se volen treure es paperró.

Jo també m'hi vaig juntar
perquè anava desfressat
i de dona ben arreglat
per sa festa animar.

Després de ja haver ballat
coca també vàrem menjar
de moltes classes podfem triar
perquè hi havia un bon variat.

Dia 8 d'abril, a les 10 h., a la seu del Consell Insular de Mallorca es constituí el Consortri d'informàtica local de Mallorca.

El Consortri està compost de les següents corporacions locals: CIM, Sa Pobla, Marratxí, Sant Llorenç, Binissalem, Lloseta, Escorca, Porreres, Santa Maria, Esporles, Selva, Petra, Llubí, Campanet, Montuïri, Vilafranca, Consell, Sencelles, Búger, Sant Joan, Santa Eugènia, Mancor de la Vall, Ariany, Costitx, Lloret, Deià, Fornalutx, Valldemossa i Banyalbufar.

Aquestes corporacions, reunides en assemblea, elegiren una mesa d'edat constituïda pel Batle de Porreres i el representant de l'Ajuntament de Llubí. A continuació, s'inicià un torn de presentació de candidatures a la presidència. En aquest, sols es presentà la proposta d'Antoni Pascual, President de la Comissió de Règim Interior del Consell Insular de Mallorca i al mateix temps Batle d'Ariany i President de la Mancomunitat del Pla, la qual fou acceptada per unanimitat dels assistents. Posteriorment, es donà pas a l'elecció de la Junta de Govern del Consortri que quedà constituïda amb els representants dels ajuntaments de Campanet, Maria de la Salut, Lloret, Montuïri, Sa Pobla i Deià.

Molta coca va quedar
per tots a voler n'hi havia
lo que llavonces un planyia
és que res s'hagués de tudar.

Llavonces ja ve es final
i sa festa ja s'acabà
mos aturàrem de ballar
i s'acabà es carnaval.

Dia vint-i-nou de febrer
amb uns defressos de primera
i jo com a Joan Frontera
també una bona fressa vaig fer
i ara de tots me despediré
i en veu alta vos diré
que aquesta no sigui sa darrera
i adéu i fins l'any que ve.

Curiositats

Els vehicles censats al terme municipal d'Ariany 1992 són:

Ciclomotors.....	137
Motos	31
Turismes	356
Furgonetes	44
Camions	25
Tractors	2
Remolcs	1

El número d'empadronats a Ariany i que no han nat en aquest terme municipal és de 140.

Informació: registre ajuntament d'Ariany.

PLA DE MILLORAMENT DE FAÇANES.

QUATRE ANYS DESPRES

Quatre anys després de la posada en marxa del PLA DE MILLORAMENT DE FAÇANES, la Conselleria de Cultura, Educació i Esports ha fet una avaluació dels resultats de la seva aplicació en funció dels quals ha establert un programa d'actuacions prioritàries.

L'experiència de quatre anys del PLA DE MILLORAMENT DE FAÇANES ha evidenciat una problemàtica estètica i arquitectònica dels exteriors de les vivendes de les Illes Balears.

Amb l'objectiu de subsanar aquestes deficiències i amb l'assessorament dels tècnics responsables de les rehabilitacions i restauracions de façanes hem establert un programa d'actuacions concretes:

1.- Creació d'una xarxa de tècniques de patrimoni a tot l'àmbit de la Comunitat Autònoma Balear.

2.- Legislació per a l'eliminació del traçat elèctric i telefònic a les façanes de les vivendes de la Comunitat Autònoma Balear.

3.- Estudi sobre el deteriorament i conservació de la pedra monumental.

4.- Restauració d'interiors.

L'objectiu general és la millora del paisatge urbà, de l'aspecte extern de les nostres viles i la contribució a la conservació del patrimoni artístic, amb la promoció i l'impuls de l'adequat tractament de les façanes.

No es tracta, en principi, de restaurar edificis complets, sino que aquest pla vol limitar-se precisament a una restauració entesa en el sentit més ampli. Les façanes seran tractades amb els mitjans tècnics necessaris i s'establiran els oportuns contractes per tal d'eliminar elements, com fils telefònics, elèctrics i d'altres, que enlletgeixen els carrers o siguin motiu de degradació dels edificis.

Presentació del pla de 1992.

PLA DE MILLORAMENT DE FAÇANES

**CONSELLERIA DE CULTURA, EDUCACIO I ESPORTS
GOVERN BALEAR**

I perquè el resultat de la campanya sigui la millora efectiva del paisatge urbà d les Illes, antic i tradicional, no ens plantejam el tractament de façanes d'edificis singulars, sinó de les façanes d'un carrer, d'un tram o d'una plaça, amb l'ambició que paulatinament i progressivament els pobles i les ciutats de les Balears presentin un aspecte i estèticament agradable.

El PLA DE MILLORAMENT DE FAÇANES va adreçat als ajuntaments i als propietaris d'immobles.

Els propietaris d'immobles proposaran als ajuntaments l'actuació sobre façanes, tot especificant el tractament a seguir, els materials a utilitzar i el cost total dels treballs.

Així, els particulars podran millorar els edificis de llur propietat i els ajuntaments milloraran llur patrimoni i l'aspecte extern d les viles.

El pressupost de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports pel PLA DE MILLORAMENT DE FAÇANES ha de servir per finançar un terç del cost dels treballs. Els dos terços restants han de ser aportats respectivament pel propietari i per l'ajuntament.

Don Martí Truyols,

50 anys de la seva mort

Seguint en lo que vàrem començar a s'altre número damunt els 50 anys de la mort de D. Martí Truyols, publicam un article que va sortir damunt una publicació. Aquest article està firmat per en Joan Riera Dalmau i el publicam en castellà ja que així va sortir l'original i per no canviar el seu contingut.

"En fechas atrasadas prometí recordar a un manacorens ya olvidado. Se trata del Rdo. D. Martín Truyols y Sureda, destinado a la parroquia de Ariany.

Tempus fugit, dicen los clásicos; y los menos afortunados añaden "sie transit gloria mundi", mientras que los optimistas un verso del salmo que figura en el frontispicio de nuestro cementerio municipal: Et exultabunt ossa humiliata; que traducido al román paladino y para entendernos equivale a decir que llegará un día que nuestros huesos se estremecerán de alegría.

Pues iba diciendo que el Pleno de la Corporación el día 15 de diciembre de 1967 acordó la más expresiva muestra de adhesión al merecido homenaje que se estaba proyectando para dicho manacorens.

Pocos días antes se había recibido una instancia que textualmente decía:

"Los infrascritos Mateo Amorós Amer, Cura Párroco de Ariany, y Melchor Juliá Pont, Alcalde de la Entidad Local, con algunos vecinos cualificados de la Parroquia de Ariany, Diócesis de Mallorca, Provincia de Baleares, a V.I. respetuosamente exponen: Que desean hacer saber a V.I. y a su competente Corporación Municipal que haciendo veinticinco años que murió en ésta el Rdo. D. Martín Truyols y Sureda, oriundo de Manacor, la Parroquia de Ariany, interpretando el sentir unánime de sus feligreses, le prepara un merecido homenaje de recuerdo agradecido, que culminaria, D.M., con la inhumación de sus restos mortales en esta Parroquia, por los siguientes motivos:

1.- Por su entrega total al cuidado pastoral de sus feligreses desde su entrada, el 8-XII-1905, hasta el día de su muerte, acaecida el 1-I-1942. El solo hecho de aceptar una parroquia pequeña y ser admirado y amado por sus feligreses manifiesta su espíritu de entrega al Señor y a las almas.

2.- Entre las muchas obras que llevó a término, ya con su propio peculio, ya con la colaboración de todos, se destacan:

* El haber ampliado dicha Iglesia con el crucero, magnífica cúpula, esbelto campanario, plaza de la Iglesia y pórticos.

* Arreglo de una sala para ayudar a resolver el problema escolar. Él personalmente hizo escuela con el solo fin de promover y lograr mayor nivel cultural.

Por haber contribuido a la adquisición del órgano, tres campanas, una custodia y un precioso sagrario.

D. Martí Truyols i Sureda.

Por haberse instalado a sus expensas el retablo del altar mayor, e imágenes de San Juan Bautista, San Sebastián y el Sagrado Corazón, juntamente con todo el embaldosado de la Iglesia; asimismo dos cristaleras artísticas en sendos ventanales del crucero, instaladas después de su muerte, las cuales habían sido sufragadas por él.

3.- Con el fin de ayudar a su necesitada feligresía organizó un Sindicato de Compra y Venta para facilitarles la adquisición de las cosas necesarias y la venta de sus productos.

4.- Fue un sacerdote de una gran piedad para si y para los demás. Para infundir más formación religiosa frecuentemente organizaba Retiros y Ejercicios Espirituales predicados por los más destacados religiosos y sacerdotes de Mallorca.

Fruto de su mucha labor fue la floración de vocaciones que posiblemente alcanzaron en proporción el mayor número de la diócesis.

5.- Por ser en fin el padre de los pobres; todavía es muy vivo el recuerdo de lo mucho que se interesó y ayudó siempre a los necesitados. Pocas son las familias que no hayan recibido en metálico o en especie su generosa ayuda. Era tanta su generosidad que ya en vida vendió dos predios recibidos de sus padres para mejor atender a la Parroquia y a los necesitados.

Por todo lo cual comunican a V.I. y a toda la Corporación para que estén debidamente informados y además se le concedan los debidos honores que sin duda es merecedor.

Es gracia que no duda alcanzar de la reconocida bondad de V.I., cuya vida guarde Dios por muchos años.

En efecto, tener humor es tener vida, y oler bien.

¡Cómo me lo maravillaría yo!"

Hola amics, com va? què heu menjat moltes panades? si és així esper que no vos hagin fet mal.

Aquests dos mesos ens han duit al nostre poble una sèrie d'esdeveniments que més de dos pobles voldrien haver-los tengut per ells, com és el cas d'una sèrie de partits de futbol per a Infants amb la participació del nostre representant de l'APA Ariany, que va golejtar al seu rival; i per una altra banda (aquesta tal vegada sigui la que més enveges pot aixecar) un dels partits organitzats per el Consell Insular de Mallorca i que va congrega al camp de l'Ariany a una gran quantitat de públic del mateix poble i de molt d'altres pobles externs. El partit que es va poder veure entre els equips del F. C. Barcelona i l'Olympique de Marsella, es va demostrar un cop més la preparació d'uns jugadors, que encara que tots fossin d'edat Benjamí, ja es pot veure en ells l'esforç i la tècnica que dona el tenir una escola de futbol com la catalana o la francesa, el partit encara que va ser disputat va demostrar la superioritat de l'equip que entrena el mític ex jugador del Barça Asensi, que va guanyar per sis gols a zero a l'equip francès, va ésser una llàstima que més o manco una hora abans ploqués, ja que això va fer que el camp quedàs molt enfangat lo que tal vegada va deslluir l'espectacle que així i tot va ésser molt bo, esperem que aquesta no sigui la darrera vegada que al nostre poble tornem a tenir un esdeveniment d'aquesta classe.

D'una altra banda i passant als nostres petits hem de donar compte que tant els més petits com els infants han acabat la temporada per enguany; encara que com he pogut sebre segueixen entrenant de cara a l'any que ve, esperem que la preparació sigui la més adequada, que crec que així serà perquè tots ens hem pogut adonar de la seva progressió, esper idò que no es cansin i que segueixin endavant.

Una altra bona notícia, que ve afegida a l'arribada del bon temps, és que ja han arribat les cistelles i les porteries de futbol noves, per lo que ara ja es pot practicar al nostre poble un altre esport, el bàsquet, i segons tenc entès prest ja s'obrirà la piscina municipal, que com tots sabeu es va posar en funcionament a principis de l'estiu passat, per lo que ara ja no és necessari haver-se de desplaçar "per poder tenir el cul en remui".

I ja passant al futbol dels grans hem de dir que la progressió de la primera a la segona volta ha estat impressionant ja que de dotze partits disputats en aquesta segona volta, el balanç ha estat de dues derrotes, dos empats i set victòries, amb les quals s'han aconseguit un total de deu punts, ja que els partits que es guanyen dins camp contrari valen tres punts, dels

resultats cal destacar que es va guanyar al líder el Playa Arenal per 2-1 quan es va començar perdent, però la fe amb l'equip va fer que es donàs la volta al marcador, després també destacar que s'ha aconseguit la primera victòria al camp del Sant Joan, un camp on mai s'havia guanyat, i les golejades 4-0 al Son Forteza, 6-0 al Can Picafort i sobretot, ja que es va aconseguir fora camp 1-5 de Paguera davant el Platges de Calvià, tot això ve a rubricar una vegada més l'esforç i l'eficàcia que s'ha aconseguit per part de la directiva i de la totalitat de la plantilla, ja que s'ha fet un equip en el que tant bons són els titulars com els suplents, i això ha estat possible gràcies al treball i sobretot les ganes d'abandonar la categoria i passar a la segona regional, esperem que sigui així.

Adeu amics i fins un altre.

Tomeu Bauçà Frontera.

TORNEIG INTERNACIONAL DE FUTBOL BENJAMÍ

Del 16 al 19 d'Abril de 1992

PATROCINA I ORGANITZA

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

La Premsa Forana ja té casa pròpia

-21-

El nou casal

El passat dia 4 d'abril es va inaugurar el casal de la Premsa Forana de Mallorca, a l'acte hi van assistir les principals autoritats de les Illes Balears, entre les quals cal destacar, el President de la Comunitat Autònoma, Gabriel Cañelles; el President del Consell Insular, Joan Verger; el President del Parlament, Cristòfol Soler, el Delegat del Govern, Gerard Garcia, la Consellera de Cultura, Educació i Esports, Maria Antònia Munar, com podem veure a la fotografia també hi va assistir el batle de Sant Joan.

L'acte va consistir en la benedicció de la nova seu per donar lloc als diferents parlaments i per acabar amb un refresc.

També hi esteien convidats tots els batles dels pobles on hi ha o hi ha hagut alguna publicació que pertanyi a la Premsa Forana, des d'aquí volem agrair al batle d'Ariahy per assistir a l'acte i deixar ben representat al nostre poble.

Jaume Taberner.

La primera fotografia és d'un moment de la inauguració del casal. La segona és quan el pintor Joan Riera Ferrari fa entrega del quadre que ha regalat per posar a la nova seu.

Ja es pot dir, sense por a equivocar-se, que l'Associació de Premsa Forana de Mallorca ha arribat a la majoria d'edat. Una afirmació que té tota la força i envergadura que li proporcionen els dotze anys d'existència, haver assolit el nombre de cinquanta publicacions i tenir des d'ara casa pròpia.

Era el 23 de febrer de 1980 quan en el local del setmanari "Dijous" d'Inca, una junta promotora en representació de 14 revistes de la part forana de Mallorca procedia a l'aprovació d'uns estatuts, el quals, a partir d'aquell moment haurien de donar personalitat jurídica a la naixent associació "encarregada de la representació, gestió i defensa dels interessos comuns de les publicacions periòdiques radicades a la part forana de l'illa de Mallorca".

I ara, dotze anys després, quan ja l'entitat ha pres més força i és de cada dia més tenguda en compte pels diferents estaments polítics, socials i religiosos, tant de caràcter regional com local, aquesta Associació de Premsa Forana de Mallorca pot reafirmar la seva essència i, de cara al futur, disposar d'una llar que l'encobeirà. Els seus membres no hauran d'anar més de manlleves perquè es podran allotjar dins ca seva. Un edifici que fa poc més d'un any fou comprat i ara, després d'esser quasi totalment remodelat, està en condicions de poder satisfer les ambicions dels més exigents. La gran hemeroteca, l'espaiós saló d'actes, la secretaria, el vestíbul, el pati interior, la foganya, el rebost, els serveis... constitueixen les dependències de l'esvelt casal, d'estil mallorquí, seu de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca, acomodat a la vila de Sant Joan.

Se cercà i es trobà una casa situada enmig del poble en una localitat plantada quasibé en el centre de Mallorca, perquè l'accés fos fàcil per a tots. I una vegada adquirida es posaren mans a l'obra; i ara, el 4 d'abril de 1992, ja enllestida, la seva inauguració haurà vengut a ser el colofó d'una inquietud latent durant els darrers anys, però també la rematada d'una aspiració difícil d'enfrontar, ara culminada satisfactòriament.

Onofre Arbona

(De "Bona Pau")

EL GABINET DE TERMINOLOGIA: UN ALTRE SERVEI AL VOSTRE ABAST

El Gabinet de Terminologia, col·laborador del Centre de Terminologia TERMCAT, s'ha creat gràcies al conveni de cooperació que es va signar el 29 de gener de 1991 entre la Conselleria de Cultura, educació i Esports i la Universitat de les Illes Balears, amb la finalitat de coordinar i potenciar les iniciatives en el camp de la terminologia en l'àmbit de les Illes Balears.

FUNCIONS

D'acord amb el conveni de creació, el Gabinet de Terminologia durà a terme, directament o en coordinació amb el TERMCAT, les activitats següents:

- Atendre les consultes terminològiques.
- Planificar i coordinar la recerca terminològica.
- Vehicular la supervisió i la normalització dels termes catalans.
- Mantenir la comunicació informàtica amb el banc de dades terminològiques del TERMCAT.
- Difondre la terminologia.
- Difondre els criteris terminològics per elaborar diccionaris i vocabularis.
- Atendre les necessitats de formació dels especialistes en terminologia.

Les activitats del Gabinet de Terminologia es duen a terme amb les aportacions materials, econòmiques i de personal de les dues institucions que l'han creat.

SERVEIS

Servei de consultes puntuals

El Gabinet de Terminologia ofereix un servei de consultes a fi de cobrir les demandes terminològiques puntuals dels usuaris. S'adreça fonamentalment a tots els professionals que treballen en qüestions lingüístiques (correctors, traductors, assessors lingüístics, etc) i, en general, a qualsevol persona que es trobi amb dubtes terminològics que afectin un terme o un grup restringit de termes pertanyents a qualsevol àrea d'especialitat.

L'usuari es pot adreçar al servei de consultes utilitzant mitjans orals -telèfon o presència directa en el centre- o bé escrits -correu o telefax-. Per norma general, s'admeten, com a màxim, deu consultes per cada trucada. Si l'usuari té una llista més llarga de termes per consultar, es recomana que ho faci per escrit seguint els criteris següents:

- 1.- Sempre és preferible de presentar els termes en forma de llista i ordenats alfabèticament.
- 2.- Convé facilitar tanta informació addicional com sigui possible: contextos, equivalències en altres llengües, definicions,

etc. També són molt valuoses les propostes de l'usuari per a la normalització dels termes consultats.

3.- En cas que el document que calgui revisar no sigui una llista, sinó un text, convé subratllar els termes dubtosos o bé marcar-los amb un retolador fluorescent. Això redueix considerablement el temps de revisió.

La col·laboració de l'usuari és molt important per poder resoldre satisfactòriament les consultes.

Un aspecte que cal tenir en compte és que en el servei de consultes no es fan correccions de tipus gramatical ni traduccions de textos.

Secció de terminologia sectorial

El Gabinet de Terminologia, en coordinació amb el TERMCAT, duu a terme el seguiment de treballs terminològics. Les propostes d'aquests treballs poden provenir del mateix Gabinet o d'altres institucions i empreses, tant públiques com privades.

A més a més, aquesta secció ofereix:

- Assessorament sobre la metodologia per elaborar diccionaris i vocabularis especialitzats.
- Informació sobre recerques terminològiques en curs d'elaboració.
- Assessorament sobre criteris lingüístics que han de complir el terme en català.
- Organització de programes de formació de terminologia.

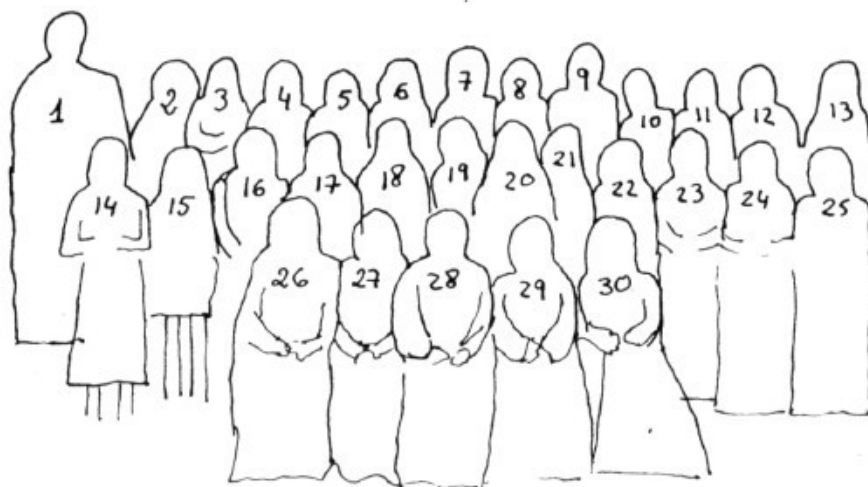
Servei de documentació

El Gabinet de Terminologia proporciona informació bibliogràfica d'interès terminològic sobre qualsevol àrea d'especialitat. Per aquest fi, el Gabinet disposa d'un fons documental informatitzat.

Per accedir als serveis del Gabinet de Terminologia, cal adreçar-se a:

Gabinet de Terminologia
Edifici Sa Riera
C/ de Miquel dels Sants Oliver, 2
07071 Palma
Tel.: (971) 17 30 62 i 17 30 15
(contestador automàtic fora d'horari)
Telefax: (971) 75 87 98
Horari: de 8 a 15 h.

 **GABINET DE
TERMINOLOGIA**

Aquí hi ha un grup de nines, en aquell temps quan tenien 7 anys feien la primera comunió i quan en tenien 9 feien sa Solenne, a n'aquesta fotografia hi ha sa Primera Comunió i sa Solenne, per ordre són ses següents:

- 1.- Don Miquel Gual Serralta
- 2.- Bàrbara Susana Sansó (Teca)
- 3.- Bel Genovart Ferrer (Escalaneta)
- 4.- Francisca Ribot Frontera (Monjo)
- 5.- Margalida Caldentey Cabrer (Cabreria)

6.- Margalida Rigo Mestre (d'es Molí), 7.- Antònia Sansó Santandreu (de Son Rullan), 8.- Maria Darden Salam (Mieta), 9.- Bàrbara Torres Darden (Roca), 10.- Rafela Ribot Darden (de Ses Tanques), 11.- Catalina Maimó Gamis (Cunieta), 12.- Joana Maimó Gamis (Cunieta), 13.- Catalina Sastre Socias (Piula), 14.- Margalida Frontera Ribot (Roqueta), 15.- Catalina Genovart Moll (Servera), 16.- Magdalena Genovart Moll (Servera), 17.- Magdalena Sansó Susana (Teca), 18.- Jerònia Genovart Susana (de Ses Tanques), 19.- Maria Rubí Honrach (Rubina), 20.- Margalida Mestre Lladó (de Cas Ferrer), 21.- Margalida Rigo Ribot (Barreres), 22.- Apolònia Mascaró Mesquida (Galera) EPD, 23.- Joana Genovart Barceló (de Son Ciurana), 24.- Jerònia Socias Mascaró (Piula), 25.- Catalina Julià Pascual (de Son Ribotet), 26.- Margalida Ribot Bauçà (Massaneta), 27.- Margalida Genovart Font (Biela), 28.- Catalina Font Bauçà (Pujola), 29.- Antònia Caldentey Ribot (Vigili), 30.- Maria Mestre Ferrer (Molinera).

MEMORIA 1991

Els serveis socials de la Mancomunitat del Pla de Mallorca durant l'any 1991, dugué a terme els següents projectes:

- Servei d'informació i orientació.
- Servei d'ajuda a domicili.
- De prevenció i tractament de l'abús d'alcohol.
- Integració dels disminuïts.

Amb el present document es pretén fer una petita valoració i avaluació del Pla de feina de l'any 91.

Projecte d'informació i orientació.

Aquest projecte és l'eix fonamental per garantir una atenció directa individual - familiar als habitants de la Mancomunitat Pla de Mallorca.

Total de les demandes rebudes a la Mancomunitat Pla de Mallorca han estat 866.

- D'informació, orientació i tramitació: 62'97%
- Demandes sobre recursos complementaris per a la cobertura de necessitats de subsistència: 17%
- Demandes per a prestacions i actuacions de suport a la unitat de convivència i d'ajuda a domicili: 14'03%
- Altres demandes: 6%

L'any 91 hi ha hagut un increment de 160'66% demandes respecte a l'any 90.

Es significatiu que un 41'20% de les demandes procedesquin del col·lectiu de la tercera edat. El 18'94% de les demandes és població general, seguit dels disminuïts i del sector de famílies.

Cal fer menció a part amb el sector toxicomans, ja que hi ha hagut un increment bastant considerable 387'5% respecte l'any 90.

Projectes del Servei d'Ajuda a Domicili.

A partir del Conveni signat entre Insero - Mancomunitat Pla de Mallorca i CIM-Mancomunitat, s'ha aconseguit:

- Instaurar i unificar els servei als 13 municipis.
- Formació permanent per les Treballadores Familiars i Assistents Socials patrocinat pel CIM
- Potenciar el treball del voluntariat.
- I consolidar un equip de 16 Treballadores Familiars.

El que ens ha permès arribar assistir una xifra aproximada de 200 beneficiaris.

- * Tercera edat 145
- * Disminuïts 35
- * Famílies 12
- * Toxicomans 4
- * Salut Mental 2
- * Malaltia progressiva 2

Cal dir que amb el Servei d'Ajuda a Domicili a part d'assistir, ens ha permès també prevenir internaments i donar una millor qualitat de vida tant als beneficiaris com als familiars d'aquest.

Projecte de prevenció i tractament de l'abús de l'alcohol.

Les principals línies d'actuació d'aquest projecte han estat:

- Prevenció en l'abús de l'alcohol i tabaquisme a les escoles dels 13 municipis. (Conveni signat entre la Mancomunitat i el Servei de Promoció Comunitari).

- La sensibilització: s'ha realitzat mitjançant actes públics als diferents municipis de la Mancomunitat, aquests consistien amb un documental i posterior col·loqui (Conveni Creu Roja - Mancomunitat).

- L'assistència: mitjançant el Conveni signat en Creu Roja, unes 10 persones amb problemes d'alcoholisme i altres toxicomanies han pogut gaudir del tractament adient.

Projecte d'integració dels disminuïts

L'objecte d'aquest projecte era: la integració en el camp escolar, social i laboral dels disminuïts.

En referència a l'aspecte escolar s'ha treballat amb els equips psico - pedagògics del Ministeri d'Educació i Ciència en coordinació amb l'escola.

Lo social: mitjançant del voluntariat els disminuïts s'han posat en contacte amb les xarxes socials.

L'aspecte laboral en col·laboració amb el taller ocupacional Mig-jorn, dos disminuïts psíquics han estat entrenats i capacitats per entrar a fer feina dins empreses ordinàries.

Amb el programa "en Suport" del CIM, dos minusvàlids psíquics pròximament entraran a fer feina a dos Ajuntaments.

MANCOMUNITAT PLA DE MALLORCA

PROJECTES 1992

Els serveis socials de la Mancomunitat Pla de Mallorca, informen que els projectes que es duran a terme durant l'any 1992 seran els següents:

- * Informació i orientació.
- * Servei d'Ajuda a domicili.
- * Prevenció i tractament de l'abús d'alcohol i altres toxicomanies.
- * Cuines mancomunades i Menjadors Socials.
- * Integració dels disminuïts.

Projecte d'informació i orientació

Aquest projecte de suport a l'informació és bàsic i fonamental dins el Pla de Prestacions Bàsiques.

L'objectiu principal és donar i garantir una informació, orientació i assistència a tots els ciutadans i entitats municipals. A més de prevenir situacions de marginació social i potenciar el voluntariat en les tasques socials que es realitzen en el municipi.

Projecte Servei d'Ajuda a Domicili.

El servei d'ajuda a domicili, és un servei públic que amb l'objectiu de paliar mancances personals, familiars o de relació en la comunitat, intervé directament dins la llar, mitjançant la intervenció de professionals especialitzats que actuen de forma global, amb la finalitat de produir canvis positius en la situació detectada o mitjançant d'una relació educativa i potenciant la continuïtat de la persona dins el seu medi familiar i social.

Aquest projecte està inclòs dins el Pla de Prestacions Bàsiques realitzant varies funcions: assistencial, dins la llar de l'usuari ja sigui amb activitats pròpies amb el beneficiari o a la casa d'aquest. Rehabilitadora, preventiva i educativa.

Projecte de prevenció i tractament de l'abús d'alcohol i altres toxicomanies.

Les línies principals d'actuació són:

- * Prevenció en l'abús de l'alcohol i tabaquisme, per nins i nines de tretze a catorze anys que es duu a terme a les escoles dels municipis de la Mancomunitat Pla de Mallorca, aplicant el programa "Tú decideixes".

- * La sensibilització i prevenció fent feina en les APAS dels municipis que estiguin interessades, mitjançant xarles o altres activitats d'interès, a més de trasmetre'ls un qüestionari d'opinió autoritzat, amb una funció de promoció, sensibilització i informació, a part ens permetrà conèixer la situació en referència amb el problema de les drogues.

Aquest qüestionari d'opinió autoritzat també es passaria a altres entitats o persones rellevants del municipi.

- * En referència a l'assistència la Mancomunitat Pla de Mallorca ha renovat el conveni amb Creu Roja, on totes les persones malaltes alcohòliques o toxicomans podran esser tractades gratuïtament, a més per l'any 92 ha ampliat el servei, amb un taller d'activitats dirigit a joves toxicomans i el servei de netejadora per persones molt afectades residuals que ja han esgotat totes les possibilitats.

Projecte d'integració dels disminuïts.

Les principals línies d'actuació són: la integració en el camp escolar, social i laboral

dels disminuïts, realitzant una campanya d'informació i eliminació de barreres arquitectòniques en llocs públics del municipis.

Projecte de cuines mancomunades i menjadors municipals.

Consisteix en la posada en marxa d'un servei de cuina mancomunat i repartiment a domicili del menjar, a més, de distribuir-lo als diferents menjadors municipals de la Mancomunitat Pla de Mallorca.

Aquest projecte estua pendent d'aprovació pel ple de la Mancomunitat.

Informacions d'interés

SERVEI AL PÚBLIC.

Recordam que l'assistenta social de la Mancomunitat Pla de Mallorca, que ens pertoca a Ariany, atén al públic cada dimarts de les 9 a les 12 del matí, a les oficines municipals.

TARIFES TRANSPORT.

Hi ha un descompte del 25% damunt les tarifes del transport per carretera.

Tenen dret a n'aquest descompte:

- * Els majors de 65 anys.

- * Els pensionistes, ja sigui per jubilació o per invalidesa.

- * Tots els que tenen problemes de minusvalia (física o psíquica).

Es pot sol·licitar a:

Jaume Sansó

C/ Menorca, 14. Tfon.: 56 12 52

De les 19 a les 22 hores.

Documentació necessària:

- * Fotocòpia DNI i del NIF

- * Fotocòpia del certificat de pensió emès per l'organ competent.

- * Els que pateixen invalidesa o minusvalies, fotocòpia del certificat d'invalidesa o minusvalia, també han de ser emesos per els òrgans competents.

Per més informació:

Oficines municipals o a l'associació de la tercera edat.

CUOTES REDUIDES DE TELEFON.

- * Hi tenen dret totes les persones majors de 65 anys o invàlides permanents, amb uns ingressos no superiors a 700.000 ptes anuals per unitat familiar.

- * Documentació que es necessita:

- Fotocòpia DNI

- Fotocòpia NIF

- Comprovant dels ingressos

- Fe de vida

- Carta d'aprovació de la pensió, en cas de cobrar LISMI o FAS, pensió no contributiva.

- Certificat de convivència.

- * Per a més informació acudir a les oficines de l'Ajuntament.

TEST CULTURAL

1) S'església actual d'Ariany, es va començar a aixecar es dia de Sa Patrona, per D. Martí Truyols. Sabries dir de quin any?

- 1908
- 1925
- 1936
- 1898

2) Seguint en D. Martí, també va esser ell qui va sembrar es pins que fins fa pocs anys s'aixecaven a sa plaça davant s'església. Però abans d'es pins, va haver-hi sembrats dos arbres un a cada part de portal de sa capella que hi havia Sabries dir quins arbres eren?

- Dos tarongers
- Dues alzines
- Dos lladoners
- Dues oliveres

3) A quin terme municipal pertany es llogaret de Laiar?

- Consell
- Binissalem
- Sencelles
- Costitx

4) Fa uns dies s'ha inaugurada sa seu permanent de sa Premsa Forana. Sabries dir a quin poble?

- Petra
- Sant Joan
- Deià
- Santanyí

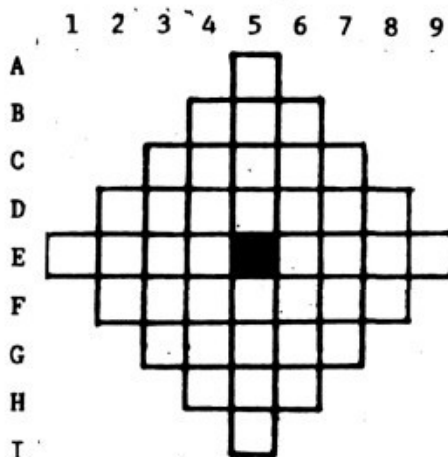
5) Qui va compondre es cèlebre oratori "El Mesias"?

- Bizet
- Bach
- Haendel
- Verdi

LLETRES CREUADES

HORITZONTALS: A) Consonant. B) Expressar amb el llenguatge. C) Cessació de treball. D) Qui pesa. E) Fruit de sa pomera. Licor. F) Pertanyent als països conquerits pes romans. G) Closca d'animal. H) Desfilada de vehicles i persones adornades i desfressades que es fa per carnaval. I) Consonant.

VERTICALS: 1) Consonant. 2) Torbament de s'ànim davant un perill real o imaginari. 3) Present indicatiu de remoure. 4) Mancança d'amor. 5) Petit recipient, amb un canó prim, que serveix per fumar. (Rev.) Sitja o cova artificial, de forma ovalada, amb s'entrada a sa part inferior. 6) Cosa tallada en forma circular 7) Nom propi femení. 8) Que té molts diners. 9) Consonant.

LLETRES BARREJADES

Segur que si afines bé sa vista no tindràs cap complicació per trobar es nom de 10 aucells enmig de tot aquest embolic de lletres.

A C D E U A R Y O G
X A S S R R F A K L
V D F T H E L N T V
M E D O J L I J Z E
O R B R E T I P O R
I N B N Y A S D F D
R E O E P U P U T E
R R H L M G A E O R
O A S L L I U T R O
G O P E R D I U I

PENSAMENTS

- Tots volem molt i quan tenim molt mos pareix poc.

(Proverbi xinès)

- No passeu es temps, somniant amb es passat ni amb s'avenir; estau preparats per viure es moment present.

(Mahoma)

- Hi ha persones que estan malaltes, d'altres que només s'ho pensen, unes altres que s'arriben a enmalaltir i unes altres que enmalalteixen ets altres.

(Joan Mas)

- Una persona culta i informada és més lliure i menys manipulable.

(Manuel Toharia)

- Digueren a l'Àmic:

On vas?

Vaig al meu Amat.

D'on vens?

Venc del meu Amat.

Quan estaràs amb el teu amat?

Tant de temps com estaran

en ell els meus pensaments.

(Ramon Llull)

SABIES QUE.....?

- Sa mitjana d'edat a Mallorca segons sa OMS, és de 80 anys per ses dones i 73,4 pets homes.....

- Es presupost de Sa Mancomunitat d'es Pla per aquest any 1992, és de 123.882.000 de pts.

- En Jaume Taberner, d'es grup de redacció d'aquesta "Fulleta" ha sigut elegit vocal de s'Associació de Sa Premsa Forana..

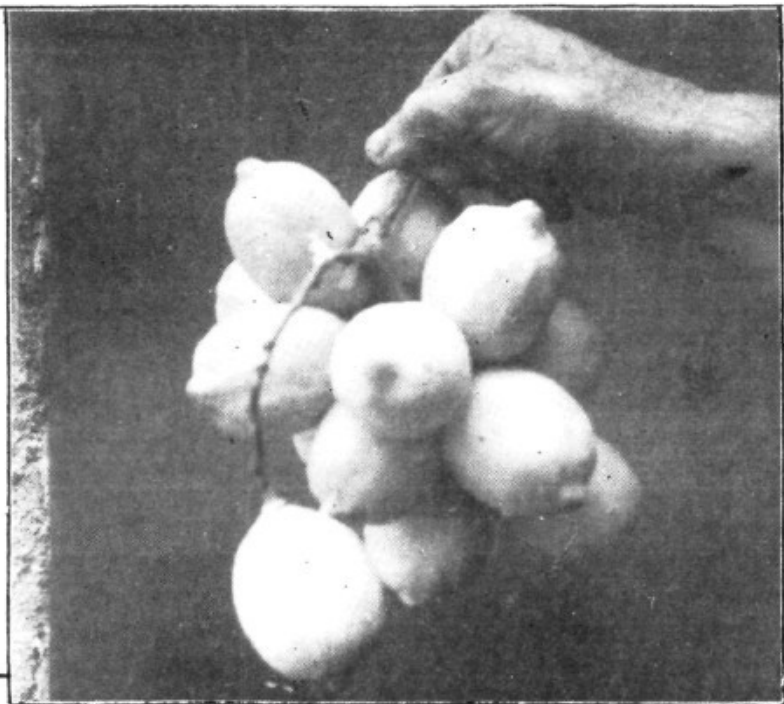
IDO ARA JA HO SAPS !!!!!

Biel Tovell

Mirau quin ramell més guapo!, segurament haureu vist ramells de llimonera que tinguin un nombre considerable de llimones, aquest que hi ha a la fotografia en tenia 15, encara que a la mateixa només en surtin 13, ja que a la part de darrera n'hi ha dues més, segurament era un exemplar únic que val la pena deixar-ne constància, si aquesta llimonera a cada brot fa un esplet com aquest deu dur un bon viatge.

Recordam que si algú es troba amb una cosa d'aquestes ens agradaria que bé ens avisàs o que en fes una fotografia i la mos fes arribar per publicar-la.

- Sa Farola Onelluda -

- Bon dia, com anam? A on vas tan escapada?

- M'en vaig cap a sa caseta, perquè veng de sa botiga i m'han dit que per foravila es lladres han fet net.

- I ara què me dius? Calla que es meu homo ahir me va dir que li pareixia que li havien fotut dos porcells.

- Per aquí anava, es ben necessari que es civils es posin més severos perquè sino aviat això pareixerà la "siutat sin ley".

- Clar! i com no han de venir es lladres per aquí?, que no vares veure lo que deia es nostro saig a n'es diari? Va dir que aquí esteiem molt tranquils i ja ho veus, tots es lladres deven haver vengut cap aquí.

- Jesús que ets d'exigenada! tampoc no deu esser per això!

- Saps si tu trobes sa caseta buida si conviendes de cantet.

- No m'en faltaria d'altre!

- O t'ha passat res?

- Ja se veu que no vas a s'hotel! què no saps que mos volen llevar es "paró"?

- I ben necessari que és! ja està bé de mantenir vagos. Saps que fa de bon calcar damunt s'esquena d'ets altres.

- Reguarante putes de pardala! en lo que mos descompten cada

mes, i per acabar de fer es deu reials justs aquests coioneres des Govern només pensen en Sevilla i mos han llevat ses subvencions i Déu sap quan acabaran d'arreglar lo de ses aigas.

- Vaja una llengo més esmolada que dus avui!

- Esmolada? I no m'acabis d'encendre, perquè t'ets especialista en treure-me des solc.

- Res, res deixeu anar, parlem d'altres cases. Dequeres anar a veure el Barça es Dijous Sant?

- Ves si hi vaig anar!

- Ja m'ho pareixia, perquè tu afiques es nas pertot.

- Què te penses que sigui cada dia que venguin aquests equips tan importants per aquí, ell no

era el Barcelona totsal, també en va venir un de per devers França.

- Bé però no eren aquests que surten per sa televisió, no hi havia en Nadal, aquest manacóni que juga amb el Barcelona. Eren es petits només tenien 8 anys.

- Deixa't anar, hi havia autocars i cotxos fins a sa plaça.

- Calla que es meu homo havia de treure sa furgoneta per anar a cercar es me per ses panades, i hi va haver d'anar es vespre perquè foteren un autocar davant

sa cotxeria.

- O no hi va anar ell a n'es futbol?

- No a ell l'hi agrada més veure ses "mamachichó"

- Bé, és igual, val més que hagin fet nasa es temps des futbol que a s'hora de sa processó d'es vespre.

- Si enguany va estar molt bé, massa ell es saig s'en va cuidar de posar lletrenas a n'es cotxos perquè no fessin nasa per passar sa processó.

- Ja ho sé ja, i les varen escriure en foraster!, pareix mentida que encara avui s'ajuntament vagi tan enrena d'orques amb això.

- Seria raro que ho trobassis ben fet!, i com varen anar? perquè jo enguany no hi vaig poder anar.

- Idò mira, es dijous no en varen fer perquè plovia, es divendres com cada any, i es diumenge un desastre, se coneix que es capellà no sabia com feiem s'encuentro a Aniany, es coro que no va arrancar es cantet, i aquella fumarassa de ses bengales que havien sobrat dels reis, t'assegur que en vers de pareixer s'encuentro pareixia un enterro.

continua a la pàgina següent ...

... continuació de la

pàgina anterior

- I com que mai és es mateix capellà no arriben a conèixer ses nostres costums, d'aquesta manera ho arribarem a perdre tot.

- Si fos més jove i tengués lletra aniria a xerrar amb el Bisbe.

- I que te penses que faria? O creus que no ho sap que no en tenim?

- Idò que mos n'enviïn un, un poble tan devot com es nostro i haver d'estar d'aquesta manera.

- No i es quintos també s'han lluit enguany, les vaig fer es regalo ben magre.

- Què val dir? I què feren?

- Fa un parell d'anys que són es mateixos i encara no han fet cap festa, i llavors entraren un ca i tot dins s'església. Saps si enlloc de quedar-se a n'es batipont haguéssin entrat.

T'assegur que aquesta jovintut...

- Ja tonnam estar en sa jovintut, ets una malsofrita que no pots aguantar res, no pareix que hakis estada jove.

- Un temps no érem així, al "menas" hi havia un respecte a lo sagrat.

- Ara mos surt sa beata! Res no vull perdre pus es temps en tu!

- Espera un poc, ara ja deus estar ben contenta perquè han obert es Local, tant com nemugaves quan esteia tancat!

- Si que hi estic, ara per lo "menas" hi haurà un poc de trui per aquell tros de carrer.

- Si així a lo millon es regidors hi estaran un poc més per Aniany, perquè lo que és ara... de set que en tenim es dies feners només n'hi ha tres per aquí, t'assegur que se passen una bona vida.

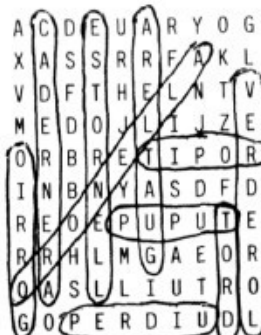
- Calla que s'altre dia ho pensava, per paga ara que s'apotecari, que també es regidora, ara mos ha fuita per Ciutat a fer feina.

- Per paga a n'es pobles petits hi ha poc que pelar.

SOL.LUCIOS ALS PASSATEMS TEST CULTURAL.-

- 1) 1908
- 2) Dos lladoners
- 3) Sencelles
- 4) Sant Joan
- 5) Haendel

LLETRES BARREJADES

LLETRES CREUADES

HORIZONTALS: A) P. B) Dir. C) Repòs. D) Pesador. E) Poma. Anís. F) Romànic. G) Conxa. H) Rua. I) T.

VERTICALS: 1) P. 2) Por. 3) Remoc 4) Desamor. 5) Pipa. Anut. 6) Rodanxa. 7) Sònia. 8) Ric. 9) S:

- No passis pena, no sé qui va dir "no hay mal que sien años dure", ara amb això del 92 tot s'arreglarà.

- I ara què me dius?, és que saps unes coses.

- Si això de "Sespo" de Sevilla i de ses "Culumpiades" de Barcelona.

- Bono, bono, i perquè fan tot això?

- I jo no ho sé, diven que es cosa del "Quinto Sentenario".

- De què?, me pareix que has perdut un paner, m'en vaig, no vull que m'embuis més!

- Si, que ara fa 500 anys que vanen matar molts "d'indios" per Amèrica.

- Ala! no diguis bejanades, grossera, més que grossera!

- Això és lo que diven!

- M'en vaig que no et vull sentir a dir més dois, i vete'n a n'es metge que et mini aquest cap, que me pareix que no hi tens res dedins.

- Au idò, fins en tonnar!